

Kanaatin faziletleri

Abdullah Bey: “Kanaat etmek ne demektir? Faziletleri nelerdir?”

SÖZLÜKTE KANAAT

Kanaat sözlükte, elindekini yeterli bulma, kazancı ile yetinme, neticeye razı olma, hakkıyla çalıştıktan sonra eline geçenden hoşnut olma, verilen ile kanma, doyuma ulaşma, itminan bulma gibi anlamlara gelir.

İnsana çalışma gücünü veren, çalışma imkânları lütfeden ve nihayet çalışması sonucunda insanı kazançlı kılan ve insanı rızıklandıran Allah’tır.

Bu süreçlerin herhangi bir yerinde beşerin payı var mıdır?

Beşerin ne payı olabilir ki?

İnsan çalışıp kazanıyorsa, insanın bunda payı sadece meyledip yönelmesidir.

İnsan yönelince, insanın çalışma azminden ve çalışma gücünden tutun, çalışma imkân ve mekânlarına, çalışma neticesinde kazancından, hayatın devamını sağlayan rızıklara kadar yaratan Allah’tır ve insanın bu sürecin hiçbir yerinde hiçbir şeyi yaratmaya gücü ve kudreti yoktur.

KANAATSİZLİK ŞİRKE AÇILAN KAPIDIR

İnsanoğlu bunlara itiraz etmiyor aslında. Öyleyse belirli bir süre çalışıp kasasını saydığında, o günkü kazancını o şekilde verenin Allah olduğunu bilmesi gerekiyor.

Aksi takdirde, kazanç yapmanın kendine ait olduğunu düşünmesi halinde:

1- Öncelikle tevhid inancı bundan yara alır. Yani kişi şirke girer.

2- Allah’ı bilmemiş ve şükretmemiş olur.

3- Kazancını azımsarsa, çalışma şevki kırılır. Yeterli bulursa da Allah’a şükredeceğini hatırlamaz. Çünkü bunu kendisinin yapıp yarattığını düşünür. Karun gibi, “Bu benim ilmimin ve çalışmamın ürünüdür” der ve dalâlete girer.

Dolayısıyla kanaat burada, kazancını taraf-ı İlâhî'den teslim alırken gerekiyor.

KANAAT TÜKENMEZ HAZİNE DİR

Kanaat eden kişi demek istiyor ki: Bunu veren Allah'tır; şükürler olsun!

Nitekim esnafımızın parasını kasasına koyarken söylediği "bereket versin" duâsı tam bir kanaat ve tevhid ifadesidir. Verenin Allah olduğunu teslim ve ikrar ediyor. Saydığı bu paranın, kendisi için tahsis edilmiş o anki nasibi olduğunu biliyor.

Nitekim Kur'ân, "Allah'ın sana verdiği şeylerde ahiret yurdunu ara. Dünyadan da nasibini unutma. Allah'ın sana iyilik yaptığı gibi sen de iyilik yap"1 buyuruyor.

Böyle bir kanaatle kişi, ilk plânda sevabın yanında -tabir caizse- promosyon olarak şunları kazanmıştır:

1- Tevhid inancını amelî kılmış, yaşamıştır.

2- şirke girmemiştir.

3- Allah'a şükretmiştir. Çünkü Bediüzzaman'ın ifadesiyle, kanaat şükrün ölçüsüdür, tezahürüdür.2

4- Çalışma şevki kırılmamış, artmıştır.

5- Tükenmez bir hazine bulmuştur. Nitekim Peygamber Efendimiz (asm): "Kanaat tükenmez bir hazinedir"3 buyuruyor.

6- Kazancı ve kanaati ona huzur vermiştir.

7- Daha çok kazanmak için bu günden adım atmıştır.

Bediüzzaman diyor ki: "Eğer malı çok seversen, hırsla değil, belki kanaatle malı talep et, tâ çok gelsin."4

RESULULLAH (ASM) BUYURDU Kİ:

"Zenginlik mal zenginliği değil, kalp zenginliğidir. Allah, bir kulu için hayır murad ettiğinde onun gönlünü zengin eder ve kalbine kanaat verir. şer murad ettiğinde onun ihtiyacını iki gözü arasına koyar."5

"Ne mutlu o kimseye ki, İslâmiyet'e erişti, rızkı kâfi miktarda oldu ve rızkına da kanaat etti."6

Allah buyurdu ki: “Kaderime inanan, takdirime razı olan, verdiğim rızka kanaat eden, Benim için hevasını terk eden genç, Benim indimde bazı meleklerim gibidir.”⁷

GÜNÜN DUÂSI

Ya Rab! Ya Rahman! Ya Rezzak! Ya Vehhab!

Nefsimi imanınla tezyin et! Sana kavuşma arzusuyla tekrim et! Takdirine razı kıl! Verdiklerine kanaatla zengin kıl! Hevayı terk etmekle tahsin et! Edep, iffet ve istikametle taltif buyur! Zat-ı Mualla’n ile mutmain eyle! Âmin!

Dipnotlar:

- 1- Kasas Sûresi: 77.
- 2- Mektubat, s. 350.
- 3- Süyûti, el-Fethü'l-Kebîr, 2:309.
- 4- Mektubat, s. 263.
- 5- Ramuzul-Ehadis, s. 294.
- 6- Ramuzul-Ehadis, s. 313.
- 7- Ramuzul-Ehadis, s. 514.